

Handläggare: Anna Rask
Telefon: 08-508 25 264

Till
Socialnämnden

Förtydligande av förvaltningens rutiner för LSS-kollo m.a.a. inkomna arbetsmiljöanmälningar under 2012

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förvaltningens rutiner för intagning till LSS-kollo förtydligas.
2. Förvaltningen överlämnar detta tjänsteutlåtande till stadsdelsförvaltningarna för kännedom.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Eva Sandberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Några av LSS-kollos verksamheter har haft ett högt antal arbetsskadeanmälningar under flera år. Några av arbetsskadorna har varit mycket allvarliga och kunde ha fått allvarliga konsekvenser för de anställda. Förvaltningen har med anledning av detta gjort en översyn av LSS-kollo. Slutsatsen är, att det är vissa kollogårdar som är drabbade och främst en gård, där målgruppen består av personer med autism och utvecklingsstörning. I förvaltningens översyn, har det framkommit att en stor andel av arbetsskadeanmälningarna har sin orsak i utåtagerande beteende hos deltagarna som höga skrik, nypningar, klösningar och slag. Ett flertal av arbetsskadorna har kunnat härröras till ett fåtal deltagare.

För att säkerställa att deltagarna vid LSS-kollo får insatser utifrån sina behov, att deltagarna som grupp fungerar tillsammans och att det är en god arbetsmiljö för anställda, behöver deltagarnas behov noggrannare kartläggas och kollogrupperna sättas samman på ett välfungerande sätt. Förvaltningens samverkansformer med stadsdelsförvaltningarna samt rutiner för platserbjudande och intagning behöver utvecklas och förtydligas.

Bakgrund

I Stockholm har kolloverksamhet för barn och ungdomar funnits sedan slutet av 1800-talet, som ett sätt för barn och ungdomar att få komma ut på landet och få rekreation under skolloven. Kollo för psykiskt funktionshindrade har funnits sedan 1975 och drevs i landstingets regi fram till 1997. Från 1986 inriktades kolloverksamheten på, att i första hand erbjuda plats åt de personer som bor tillsammans med sina föräldrar och där föräldrarna är i behov av avlastning. I samband med LSS-lagens införande 1996 jämfördes LSS-kollo med korttidsvistelse utanför egna hemmet enligt LSS 9§ 6 p. Ett år senare, 1997, togs kolloverksamheten över av Stockholm stad. Till skillnad från traditionellt kollo vänder sig LSS-kollo inte bara till barn och ungdomar utan även till vuxna som bor hemma och där föräldrarna behöver avlastning.

LSS-kollo drivs nu av socialförvaltningen som förfogar över resurserna för verksamheten. Deltagarnas föräldrar vänder sig till respektive stadsdelsförvaltning och ansöker om plats och stadsdelsförvaltningen fattar beslut om att ge korttidsvistelsen LSS-kollo som bistånd. För stadsdelsförvaltningen är platsen gratis och deltagaren betalar en egenavgift om 51 kronor/dag.

Under 2012 placerades 632 deltagare på LSS-kollo och 6968 deltagardygn har utförts. 94 % av de som svarat på brukarenkäten var nöjda eller mycket nöjda med vistelsen.

Några av LSS-kollos verksamheter har haft ett stort antal arbetsskadeanmälningar. Ett par av dessa incidenter har varit allvarliga och kunde ha slutat mycket illa.

Ärendet

LSS-kollo vänder sig till barn, ungdomar och vuxna som tillhör personkrets 1 i LSS. Personkrets 1 innefattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Enhetens uppdrag är att till stadsdelsförvaltningarna, och i mån av plats till länskommunerna, anordna korttidsvistelse under vinter- och sommarlov. Korttidsvistelse utanför egna hemmet beviljas av biståndshandläggare på stadsdelsförvaltningarna med stöd av 9 § 6 LSS. Korttidsvistelse kan ges på korttidshem, hos en korttidsfamilj eller på ett läger, kollo eller liknande. Insatsen

syftar till att ge avlastning åt anhöriga och rekreation och miljöombyte för deltagarna. Genom stadens LSS-kolloverksamhet kan barn och ungdomar erbjudas korttidsvistelse som ger olika möjligheter till rekreation och miljöombyte. Verksamheten bedrivs på 16 olika gårdar, varav sex upphandlade av entreprenörer. Gårdarna har olika inriktning utifrån deltagarnas funktionshinder.

Syftet med detta tjänsteutlåtande är att genom förtydligade rutiner för intagning till LSS-kollo minimera riskerna för felplaceringar och därmed minska antalet arbetsskador för LSS-kollos anställda. Det är av största vikt att förebygga arbetsskador och i synnerhet de som kan leda till allvarliga följder för de anställda.

Utifrån den översyn som gjorts av LSS-kollos verksamheter, har följande slutsatser dragits. För att bättre möta deltagarnas behov och förbättra de anställdas arbetssituation, behövs en noggrannare matchning och urvalsprocess av deltagarna och rutiner för detta. Därutöver behövs viss kompetensförstärkning och nyrekrytering av personal. Behovet av åtgärder omfattar både handläggarens utredningsarbete som föregår beslut om korttidsvistelse på LSS-kollo och LSS-kolloverksamhetens rutiner och planering.

Många av deltagarna på LSS-kollo har återkommit till verksamheten år efter år och ansöker om plats på samma kollo. En del deltagares behov har förändrats med åren och de skulle få dessa bättre tillgodosedda på en annan av LSS-kollos verksamheter eller med en annan insats. Andra deltagare har pga sina funktionshinder svårt med förändringar och har svårt att umgås i större grupper. De kan bli oroliga och i vissa fall utåtagerande. För att deltagarna ska få en trygg och säker kollovistelse och för att de anställda på kollo ska få en bra arbetsmiljö, krävs att deltagargrupperna är sammansatta på ett sätt som skapar lugn och säkerhet i gruppen.

Som placeringsprocessen ser ut för närvarande, görs en riskbedömning av deltagarna utifrån inkommen information i ansökningshandlingarna och tidigare kunskaper om deltagaren. Därefter får deltagaren och stadsdelsförvaltningen ett platserbudande. I praktiken innebär detta att deltagaren och stadsdelsförvaltningen uppfattar att en plats är garanterad på LSS-kollo. *Efter* det att plats har erbjudits och deltagaren tackat ja, samlas ytterligare information in och i många fall görs hembesök.

Det har framkommit, att för vissa deltagare behöver riskbedömningarna förbättras och att samverkan med stadsdelsförvaltningens handläggare under utrednings- och placeringsprocessen behöver utvecklas och förtydligas. Innan stadsdelsförvaltningen kan fatta beslut om korttidsvistelse på LSS-kollo, behöver

deltagarens behov vara noggrant utrett. Under denna mer omfattande behovsinventering och riskanalys, kommer det sannolikt att visa sig, att för några deltagare är LSS-kollo inte en adekvat insats. LSS-kollo har inte möjlighet att tillgodose alla individuella behov. Uppskattningsvis handlar det om ca 5-8 personer per år.

Under 2012 placerades 632 deltagare på LSS-kollo och i stort sett har de som ansökt om plats i tid, kunnat erbjudas en plats.

För den grupp deltagare som har andra behov och som stadsdelsförvaltningarna inte kan erbjuda andra alternativ, kan förvaltningen mot ersättning medverka till alternativa lösningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen i samråd med strategiska avdelningen och stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För att säkerställa att deltagarna vid LSS-kollo får insatser utifrån sina behov, att deltagarna som grupp fungerar tillsammans och att det är en god arbetsmiljö för anställda, behöver deltagarnas behov noggrannare kartläggas och kollogrupperna sättas samman på ett välfungerande sätt. Förvaltningens samverkansformer med stadsdelsförvaltningarnas biståndshandläggare samt rutiner för platserbjudande och intagning vid LSS-kollo, behöver därför utvecklas och förtydligas.

För att säkerställa att deltagarna får en trygg och säker kollovistelse, behövs det adekvat information. Underlaget till ett platserbjudande, är inhämtad kunskap från handläggare, sökandes anhöriga, kollopersonal och andra som har kunskap om den sökande. I vissa fall kan hembesök vara nödvändigt. I Stockholm stads och Socialförvaltningens riktlinjer kommer det skrivas in att handläggarna, som en del i utredningen, behöver kontakta LSS-kollo för att diskutera en ansökan när vissa omständigheter föreligger. Det behöver i dessa fall undersökas om personens behov kan tillgodoses på LSS-kollo och på önskad gård. Därefter kan ett biståndsbeslut fattas om korttidsvistelse utanför egna hemmet enligt LSS 9§ 6pt.

Stadsdelsförvaltningarnas handläggare informeras om den nya rutinen genom ett dokument som skickas till beställarenhetschefer och handläggare. LSS-kollos verksamhetsledare medverkar även vid nätverksträffar, både för beställarenhetschefer och för handläggare, och informerar där om den nya rutinen. En förändring av anmälningsblanketterna till LSS-kollo kommer också att göras.